Tentamen EE1P21

Elektriciteit en Magnetisme A

- Dit tentamen bestaat uit 3 bladzijden met 4 opgaven.
- Het totaal te behalen aantal punten bedraagt 90.
- Bij iedere opgave is het aantal voor die opgave te behalen punten vermeld.
- Begin iedere opgave op een <u>nieuw</u> vel en vermeld op ieder vel van uw uitwerkingen zowel <u>naam als studienummer.</u>

Veel succes!

20 punten

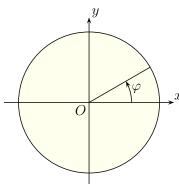
Opgave 1

- **a.)** Bereken het elektrisch veld $\vec{E}_1(0,0,z)$ in het punt P(0,0,z) ten gevolge van een puntlading Q_1 in $(x_1,y_1,0)$.
- **b.)** Bereken de kracht \vec{F} die het elektrisch veld $\vec{E}_1(0,0,z)$ uitoefent op een lading Q_2 in $(0,0,z_2)$.

In het vlak z=-2 (m) bevindt zich binnen een dunne circulaire plaat gecentreerd in (0,0,-2), met radius R=2 (m), een oppervlaktelading met ladingsdichtheid

$$\sigma = \sin^2\varphi = -[\exp(\mathrm{i}\varphi) - \exp(-\mathrm{i}\varphi)]^2/4\,(\mathrm{nC/m^2})$$

waarbij i de imaginaire grootheid is en de grootheid φ is gedefinieerd zoals in het figuur hieronder.

- c.) Bereken de lading dq op het polaire oppervlak $r dr d\varphi$ en bereken de totale lading Q op de plaat.
- **d.**) Bereken het elektrisch veld $\vec{E}(0,0,0)$ in de oorsprong.

Hint: Let op de symmetrie eigenschappen van de ladingsdichtheid bij punten c) en d).

25 punten

Opgave 2

Gegeven zijn drie concentrische geleidende dunne holle bollen. Binnen de binnenste bol met straal $r = R_1$ bevindt zich vacuum met permittiviteit ϵ_0 . De binnenste bol is omhuld met een concentrisch bol met straal $r = R_2$ met daartussen een medium met relatieve permitiviteit $\epsilon_{r,2} = 3$. De ruimte tussen de middelste bol met straal R_2 en de buitenste bol met straal $r = R_3$, $R_2 < r < R_3$ is gevuld met een medium met relatieve permittiviteit $\epsilon_{r,3} = 4$. Op de buitenkant van de binnenste bol bevindt zich een lading 2Q en op de buitenkant van de middelste bol bevindt zich een negatieve lading -Q. De buitenste bol heeft een lading Q en bevindt zich in vacuum. We veronderstellen dat de concentrische media geen vrije ladingdragers bevatten en dat de potentiaal V op oneindig gelijk aan 0 volt is.

- a.) Maak een duidelijke schets van de situatie.
- **b.**) Bereken het elektrisch veld \vec{E} in het gebied $r < R_1$ en in het gebied $r > R_3$.
- c.) Bereken het elektrisch veld \vec{E} in het gebied $R_1 < r < R_2$ en in het gebied $R_2 < r < R_3$.
- d.) Laat zien dat de tangentieële componenten van \vec{E} op de geleidende bol met straal $r=R_2$ voldoen aan de randvoorwaarden op de bol.
- e.) Bereken de elektrische potentiaal van de binnenste bol met straal R_1 en de elektrische potentiaal van de buitenste bol met straal R_3 .
- f.) Bereken de capaciteit C tussen de geleidende bollen met straal R_1 en R_2 .

25 punten

Opgave 3

Gegeven een vierkante vlakke geleidende plaat-condensator met afmeting a en plaatafstand d, met $d \ll a$ (verwaarloos "fringing effects"). Het midden tussen de twee platen is gelegen in het vlak z=0. De plaat in het boven-halfvlak op z=d/2 heeft een lading Q en de plaat in het onder-halfvlak op z=-d/2 heeft een lading -Q. In eerste instantie is de ruimte tussen de platen vacuum.

- a.) Bereken het elektrische veld \vec{E} en het potentiaalverschil V tussen de platen.
- b.) Bereken de capaciteit C tussen de platen en de opgeslagen energie U in de condensator.

De ruimte tussen de platen wordt nu vanaf de onderste plaat gevuld met een medium met relatieve permittiviteit $\varepsilon_{\rm r,1}=10$ en dikte d/3. De overige ruimte wordt gevuld met een medium met relatieve permittiviteit $\varepsilon_{\rm r,2}=20$.

c.) Bereken het elektrische veld \vec{E} in beide media en het potentiaalverschil V tussen de beide platen.

d.) Bereken de capaciteit C tussen de platen en de opgeslagen energie U in de condensator.

20 punten

Opgave 4

We be schouwen een dunne uniform geladen ring met straal a en lading Q. De afstand van de deellading dq tot het punt P op de as van de ring is $r = \sqrt{x^2 + a^2}$. We nemen aan dat de potentiaal V = 0 op oneindig.

a.) Toon aan dat de potentiaal ten gevolge van de ringlading in punt P gelijk is aan:

$$V = \frac{kQ}{\sqrt{x^2 + a^2}}.$$

b.) Bereken het elektrische veld \vec{E} in het punt P.

We beschouwen nu een uniform geladen schijf met oppervlaktelading Q en straal R.

c.) Toon aan dat de potentiaal ten gevolge van de schijflading in punt P gelijk is aan:

$$V = 2kQ \frac{\sqrt{x^2 + R^2} - |x|}{R^2}.$$

Einde Tentamen